Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2029

Kunnanhallitus 26.10.2026 § 180

Valmistelija

Hallinto- ja talousjohtaja: Tuomas Rimpiläinen, puh. 040 481 8401, tuomas.rimpilainen@iitti.fi

Asian valmistelu
Kunnan vuoden 2027 talousarviota ja vuosien 2028–2029 taloussuunnitelmaa on valmisteltu kunnanhallituksen hyväksymän talousarvion laadintaohjeen ja talousarvioraamin mukaisesti.
Vuoden 2027 talousarvio on uuden kuntastrategiakauden ensimmäinen talousarvio. Talousarviovalmistelussa on kiinnitetty erityistä huomiota kuntastrategian toimeenpanoon sekä strategisten tavoitteiden ja talousarviossa asetettavien toiminnallisten tavoitteiden väliseen yhteyteen. Talousarvion tavoitteet on pyritty kytkemään selkeästi kuntastrategiassa määriteltyihin strategisiin voittoihin.

Uuden strategiakauden myötä myös talousarviokirjan rakennetta ja sisältöä on uudistettu laajasti. Erityisesti palvelukuvauksia ja tavoitteiden esittämistapaa on uudistettu siten, että talousarviokirja palvelisi aiempaa paremmin kunnan toiminnan ja talouden suunnittelua, johtamista ja seurantaa. Uudistustyötä jatketaan talousarviovalmistelun edetessä. Ennen talousarvion lopullista hyväksymiskäsittelyä varmistetaan vielä talousarviokirjan sisällön ja rakenteen vastaavuus kuntalain ja muun sovellettavan sääntelyn vaatimuksiin.

Lautakuntien talousarviovalmistelu
Toimialat ovat valmistelleet omat talousarvioesityksensä, jotka on käsitelty asianomaisissa lautakunnissa. Lautakuntien talousarvioesitykset muodostavat pohjan kunnanjohtajan talousarvioesitykselle.

Talousarviovalmistelussa on pysytty kunnanhallituksen asettamassa talousarvioraamissa kaikkien lautakuntien ja toimialojen osalta. Kunnanjohtajan talousarvioesitys on laadittu kunnanhallituksen antaman talousarvion laadintaohjeen mukaisesti.

Lautakuntakäsittelyjen jälkeen kunnanhallitukselle tuotavaan talousarvioesitykseen on lisätty teknisen lautakunnan alaiseen talousarvioon 20 000 euroa palveluiden ostoja sekä investointiosaan muutamia täsmennyksiä. Muutos sisältyy kunnanhallitukselle esitettävään talousarviokokonaisuuteen.

Talousarvion käsittely kunnanhallituksessa
Kuntalain 110 § mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja turvaavat edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen.
Kunnanhallitus aloittaa vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028–2029 taloussuunnitelman käsittelyn kokouksessaan 26.10.2026. Käsittelyn pohjana on kunnanjohtajan talousarvioesitys, joka sisältää lautakuntien valmistelemat toimialakohtaiset talousarvioesitykset sekä valmistelussa tehdyt tarkistukset. Toimialajohtajat ovat läsnä kokouksessa esittelemässä omat vastuualueensa.

Ensimmäisen käsittelyn tarkoituksena on muodostaa kokonaiskuva talousarvioesityksestä, arvioida sen toiminnallisia ja taloudellisia lähtökohtia sekä käydä keskustelu talousarvion keskeisistä painotuksista. Kunnanhallitus voi käsittelyn yhteydessä antaa jatkovalmistelua koskevia linjauksia ja ohjeita.

Talousarvioesitystä ja talousarviokirjaa viimeistellään kunnanhallituksen käsittelyn perusteella ennen lopullista päätöksentekoa ja talousarvion esittämistä kunnanvaltuustolle.

Talousarvioasiakirja täydentyy rahoitusosalla, suunnitelmavuosien tiedoilla sekä tilasto- ja toimintaympäristötietojen osalta marraskuun aikana. Mm. talousarvion yhteenvetotaulukot valmistuvat talousarvion kunnanhallitusvalmistelun loppuvaiheessa.

Kunnanjohtajan talousarvioehdotus on tässä vaiheessa n. 100 000 euroa ylijäämäinen.

Kunnanjohtajan talousarvioesitys on esityslistan liitteenä.

Talousarvion käsittelyn suunniteltu aikataulu:

2.11. Kunnanhallitus jatkaa talousarvion käsittelyä ja tekee valtuustolle esitykset veroprosenteista vuodelle 2027. (valtuuston kokous 10.11.)

16.11. Kunnanhallitus tekee esityksen talousarviosta kunnanvaltuustolle.

Tarvittaessa kunnanhallitus voi pitää em. kokousten lisäksi ylimääräisiä kokouksia talousarvion käsittelyn niin vaatiessa.

8.12. Kunnanvaltuusto käsittelee talousarvion.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Jarkko Salonen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus aloittaa vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028-2029 taloussuunnitelman käsittelyn käyttötalousosan ns. läpiluvulla, antaa ohjeistuksen jatkovalmisteluun ja päättää jatkaa käsittelyä seuraavassa kokouksessaan yksityiskohtaisella käsittelyllä.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin, että Irina Barkman, Aarne Ylipiha ja Harri Hoffren poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn päätyttyä.

Kunnanhallitus 02.11.2026 § 187

Valmistelija

Hallinto- ja talousjohtaja: Tuomas Rimpiläinen, puh. 040 481 8401, tuomas.rimpilainen@iitti.fi

Kunnanhallitus jatkaa talousarvion käsittelyä yksityiskohtaisella käsittelyllä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Jarkko Salonen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus jatkaa talousarvion käsittelyä ja päättää, että lopullinen käsittely pidetään 16.11.2026 kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus jatkoi talousarvion käsittelyä yksityiskohtaisella käsittelyllä ja päätti, että lopullinen käsittely pidetään 16.11. 2026 pidettävässä kokouksessa. Yksityiskohtainen käsittely eteni seuraavasti:

Yleinen osa: ei muutoksia.

Strategia osa: ei muutoksia.

Konserniyhtiöiden tavoitteet: ei muutoksia.

Käyttötalousosa: ei muutoksia.

Tuloslaskelmaosa: ei muutoksia.

Investointiosa: Käsittelyn aikana Siiri Mertakorpi esitti Ari Ollikaisen kannattamana, että investointiosaan kohtaan Julkinen käyttöomaisuus - yleiset alueet lisätään vuodelle 2028 Kirkonkylän leikkipaikan rakentaminen 30000 euroa. Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja tiedusteli voiko kunnanhallitus hyväksyä Mertakorven esityksen yksimielisesti. Kunnanhallitus hyväksyi Mertakorven esityksen yksimielisesti.

Rahoitusosa: ei muutoksia.

Yhteenvetotaulukot: ei muutoksia.

Merkittiin, että Seppo Lehtinen ja Janne Aalto poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.

Merkittiin, että Irina Barkman, Aarne Ylipiha ja Harri Hoffren poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn päätyttyä.

Kunnanhallitus 16.11.2026
199/02.01.01/2026

Valmistelija

Hallinto- ja talousjohtaja: Tuomas Rimpiläinen, puh. 040 481 8401, tuomas.rimpilainen@iitti.fi

Talousarvioesitystä on käsitelty kunnanhallituksen kokouksissa 26.10. ja 2.11. lautakuntien talousarvioesitysten pohjalta. Kaikki lautakunnat ovat antaneet esityksen oman vastuualueensa talousarvioksi.

Talousarviokirjan rakenne on uudistunut aikaisemman talousarviorakenteen pohjalta tiiviimmäksi johtamisdokumentiksi. Talousarviokirja on pääosiltaan rakenteensa puolesta edellisvuosien mukainen valtuustoon nähden sitovien kohtien osalta. Nyt laadittu talousarviokirja on strategiakauden ensimmäinen toimeenpanotalousarvio, jossa on keskeisesti kiinnitetty huomiota talousarviotavoitteiden asetannan strategiakytkentään.

Investointiohjelma on mittava ja tulevaisuuteen suuntautuva. Tarkoituksena on luoda nykyaikaiset toimintaympäristöt kouluille. Muiden kunnan palvelukiinteistöjen osalta mittavat investoinnit ovat jo toteutettu.

Vuosi 2027 on haastavasta talouden ympäristöstä huolimatta suunniteltu ylijäämäiseksi. Talousarviotyötä edellisvuoteen nähden helpotti vuodelle 2026 sijoittunut merkittävä kertaerä kunnantalokiinteistön purkuun. Vuosille 2028 ja 2029 käyttötalouden tilanne muodostuu haastavaksi ennakoitavan kustannustason nousun vuoksi. Tavoitteena on, että toimintaa kehittämällä pystytään edelleen vaikuttamaan kunnan kokonaistaloustilanteeseen ilman, että erillisiä sopeuttamisohjelmia jouduttaisiin suunnitelmakaudella toteuttamaan. Tämä edellyttää ennakkoluulottomuutta ja valmiutta ottaa uusia toimintatapoja käyttöön osana päivittäistä toimintaa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Jarkko Salonen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy sitovuusmääräyksineen liitteenä olevan vuoden 2027 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2028-2029.

Kunnanhallitus antaa hallinto- ja talousjohtajalle oikeuden tehdä tarvittaessa talousarviokirjaan stilistisiä korjauksia ennen kunnanvaltuuston käsittelyä.

Lisäksi todetaan, että asiakirjan painoasu ja saavutettavuus viimeistellään kunnanvaltuustolle toimitettavaan versioon.

Päätös